

Arvoisat, pian lakitettavat ylioppilaat ja hyvä lakkiaisjuhla väki

Lämpöiset onnitelut teille saavutuksestanne tuoreet ylioppilaat sekä myös teille hyvät vanhemmat ja läheiset, teidänkin panos on varmaan ollut merkittävä, tänään voitte olla ylpeitä näistä nuorista. Kiitos koululle, että olen saanut tulla käyttämään tässä tilaisuudessa ns. riemuylioppilaan puheenvuoron.

Vuonna 1971 olin samanlaisessa tilanteessa kuin te nyt, sain valkoisen, nyt jo kellastuneen ja kutistuneen lakin päähäni rehtori Mauno J. Jantuselta yhdessä muiden, silloin 63:n kirjoittajan kanssa (toki osa heistä reputti ja kirjoitti sitten syksyllä). Kyllähän se vähän oudolta tuntuu, kun teitä on nyt vain 8. Tässäkin konkretisoituu yhteiskunnallinen muutos näiden vuosikymmenten aikana, kun kuitenkin koko Suomessa ylioppilaiden määrä vuosittain on pysynyt suunnilleen samansuuruisena.

Edelleen pystyn samaistumaan teidän tämänhetkiseen mielentilaan; pitkään yhdessä olleet koulukaverit hajaantuvat eri puolille Suomea ja maailmaa, haikeutta, mutta toisaalta kiitollisuutta on varmaan jokaisella teillä syvällä sisimmässänne. Teillä on meitä huomattavasti paremmat vaihtoehdot jatko-opinnoille, kun aineita voi kirjoittaa monessa osassa, arvosanoja voi korottaa moneen kertaan, se antaa mahdollisuuden kohdistaa osaaminen siihen, mistä jatkossa on eniten hyötyä. Hyvä niin. Nykyään puhutaan matematiikan arvostuksesta, jopa yliarvostuksesta. Meillä oli vain matikkalinja ja kielilinja eli A- ja B-luokat, silloin ei hirveästi ryhmäkoosta puhuttu, kummassakin yli 30 oppilasta! Itse olin matikkalinjalla ja silloinkin tyttöjä vain kolmannes, lienee nykyisin suhde jo parempi. Olen kyllä sitä mieltä, että jokapäiväisessä elämässä on suuri etu, että osaa laskea yhteen, vähentää, kertoa ja jakaa ja ennen kaikkea osaa prosenttilaskut. Se, ettei minulle todellakaan ole ollut mitään hyötyä siitä ulkoa opetellusta kaavasta, miten lasketaan kappaleen pinta-ala, kun se pyörähtää akselinsa ympäri, yhtenä esimerkkinä vain.

Teillä on maailma auki, mutta se voi myös huolettaa ja luoda epävarmuutta, mitä nyt tapahtuu. Toivottavasti voitte sen pohdinnan siirtää tältä päivältä tuonemmaksi ja pystytte nauttimaan tästä upeasta tunteesta.

Moni teistä on varmaan jo jatko-opintoja suunnitellut, mutta voin sanoa, ettei kannata masentua, jos ei ensimmäisellä kerralla pääse haluamaan paikkaan opiskelemaan, muitakin vaihtoehtoja on. Teillä kuitenkin jokaisella on oma polku, se ei välttämättä ole suoralinjainen, kuten ei minullakaan. Olen sanonut, että minä olen mennyt takaperin puuhun.

Ylioppilaaksi tulon jälkeen hain sairaanhoitajakoulutukseen, todistuksen perusteella pääsin testeihin, tuloksena kärsivällisyys puuttuu, se oli sitten siinä (tästä ovat meidän lapset kyllä muistaneet aina silloin tällöin huomauttaa!). Menin töihin, perustin perheen ja työn ohessa suoritin yo-merkonomi tutkinnon ja kymmenisen vuotta myöhemmin hakeuduin yliopistoon oikeustieteitä lukemaan ensin avoimen väylän kautta ja sitten kun tarpeeksi oli pisteitä, pääsi varsinaiseksi opiskelijaksi, valmistuin parikymmentä vuotta kirjoitusten jälkeen hallintotieteiden maisteriksi, ollen koko ajan töissä, käyttäen hyväksi erilaisia opintovapaita. En tarkoita sitä, että tämä hyvä tai oikea tapa toimia, mutta minulle se on sopinut.

Olen eri yhteyksissä puhunut elinikäisen oppimisen puolesta ja varsinkin nykyisin tieto vanhenee niin nopeasti, että se on ihan välttämätöntä pysyäksesi työelämässä. Toisaalta vanhoja ammatteja häviää koko ajan ja tulee uusia erilaisia. Teidän kohdallakaan ei voitane puhua eläkevirasta ensimmäisen työsuhteen jälkeen, työsuhteet tulevat olemaan valitettavasti paljonkin pätkätöitä, siihen kannattaa varautua, samoin kun siihen, että joutuu hankkimaan useamman tutkinnon, on vaan realismia jo nyt ja tulevaisuudessa. Toisaalta puhutaan paljon työvoimapulasta, joten sitä peilaten teillä tulee olemaan hyvät mahdollisuudet työllistyä opiskelujen jälkeen.

Itse olen työskennellyt lähes koko työurani kunnallisella alalla. Varsinaisesta sellaista yksittäistä koulutussuuntautumista ei ole, mikä valmistaisi ns. kuntaosaajaksi, mutta kunnissa ja valtiolla on niin paljon erilaisia tehtäviä, että valitsisittepa minkä koulutuslinjan tahansa, sillä löytyy melko varmasti julkiselta sektorilta sopivia tehtäviä aina ammattikoulutuksesta tohtorikoulutukseen asti.

Hyvät tuoreet ylioppilaat

Jos ja kun jätätte nyt kotikuntanne ja lähdette opiskelemaan tai vaikka työhön muualle, te olette siellä tavallaan Parikkalan kunnan, ns. kasvattajaseuran lähettiläitä, edustatte joko tietoisesti taikka tiedostamatta Parikkalaa. Toivon, että jossain vaiheessa harkitsitte vakavasti elämäänne perheinenne täällä Parikkalassa töissä tai vaikkapa yrittäjinä. Kyselyjen mukaan Parikkalassa on hyvä asua ja yrittää ja tämä on turvallinen paikka myös lapsiperheille. Muutaman poissaolovuoden jälkeen näkee asiat toisin; etäältä näkee paremmin lähelle, sanotaan.

Nauttikaa täysin sydämin tästä juhlahetkestä, tästä päivästä. Toivotan teille onnea ja menestystä valitsemallanne elämän polulla, joka kyllä jokaiselle löytyy omalla tavallaan. Elämä kyllä kantaa. En minäkään suinkaan tuossa tilanteessa tiennyt, että jään eläkkeelle hallintojohtajan virasta, en varmaan tiennyt, että sellaisia on olemassakaan, elämä on vaan vienyt siihen suuntaan.

Parikkalan kunnan puolesta kiitän myös koulua ja opettajia sekä koko henkilökuntaa, että olette luotsanneet nämä nuoret hyviin suorituksiin ja valmistaneet uusiin koitoksiin. Tänä aamuna on julkaistu tilasto, jossa Parikkalan lukio on hopeasijalla Etelä-Karjalan lukioista. Onnittelut myös siitä.

Kiitos ja hyvää juhlapäivää kaikille.

Marjatta Laukkanen, riemu ylioppilas vm. 2021 ja Parikkalan kunnanvaltuuston puheenjohtaja